

**Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen:
Vantaalla huumetyöhön etunoja – käyttöhuoneet mahdolliseksi, vertaistoimintaa
huumeiden käytön vähentämiseksi**

VD/10669/00.02.00.03/2022

RÅ/JP/EJ

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 8 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat haluavat Vantaalle aktiivisempaa otetta huumepolitiikkaan, esittävät Vantaan kannattavan ja edistävän aktiivisesti käyttöhuoneiden kokeilua sekä vaativat selvitystä erillisen radanvarsiin liittyvän Huudikoutsin -vertaistoiminnan käyttöönotosta Vantaalla.

Aloitteen perustelut:

Kesällä 2022 eteni kohti eduskuntaan lakialoite, jonka tavoitteena on käynnistää lainvalmistelu huumausaineiden käyttötilakokeilusta. Esimerkiksi Vantaan naapurikaupunki Helsinki on jo vuonna 2019 esittänyt erillislakia, joka mahdollistaisi käyttöhuoneiden käyttöönottoa, mutta se ei ole edennyt. Käyttöhuoneiden osalta esimerkiksi THL on suositellut käyttöhuoneiden käyttöönottoa ja todennut, että se on yksi keino huumekuolemien vähentämiseksi. Käyttöhuoneet on tarkoitettu syvällä huumemaailmassa oleville, eivätkä ne lisää huumeiden käyttöä.

Nyt kansalaisaloitteen edetessä olisi tärkeää, että Vantaa kaupunkina toimisi huumeiden käyttöhuoneiden kokeilun mahdollistamiseksi valtakunnallisesti sekä Vantaalla.

--> Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaa toimii aktiivisesti sen eteen, että valvottujen käyttöhuoneiden käyttöönoton selvittämistä ja niiden kokeilua selvitetäisiin ja Vantaa kaupunkina edistäisi käyttöhuonekokeilun toteutumista myös kevään 2023 vaalien jälkeisissä hallitusneuvotteluissa.

Keväällä 2021 Vantaan päihdetilannekysely kertoi karuja lukuja: 53 % vastaajista oli sitä mieltä, että omalla asuinalueella käytetään liikaa päihteitä. Huumeista tehtiin kyselyn mukaan havaintoja lähes yhtä paljon kuin alkoholista. Huumeet ja päihteet ovat yhä useammin kaikkien näkyvillä. Kyselyn mukaan erityisesti asemilla tapahtuva päihdekäyttö luo asukkaiden keskuudessa turvattomuutta.

Helsingissä ja Espoossa toimii erityisen jalkautuvan vertaistoiminnan toimintamalli (Huudikoutsit / Irti huumeista ry sekä Kukunori ry), jotka kohtaavat julkisissa tiloissa aikaa viettäviä päihteitä käyttäviä ihmisiä ja ohjaavat heitä palveluiden piiriin. Huudikoutsit ovat koulutettuja vertaistojen toimijoita. Huudikoutsien tavoite on tehdä julkisista tiloista viihtyisiä ja turvallisia kaikille asukkaille. Vertaistukeen perustuvilla kohtaamisilla, voi olla suuri merkitys päihderiippuvuudesta irrottautumisesta.

--> Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan on panostettava entistä enemmän jalkautuvaan, huumeidenkäyttäjien parissa tehtävään työhön. Toiminta voidaan toteuttaa yhteishankkeena jonkin päihdetyötä tekevän järjestön kanssa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaa selvittää osana tätä työtä Huudikoutsin toiminnan aloittamista Vantaalla.”

(Lisätietoa käyttöhuoneista ja huudikoutseista:

<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-jariippuvuudet/huumeet/huumeetutkimus/huumetyotameilla-ja-maailmalla/huumeiden-kayttohuoneet>

<https://huudikoutsit.fi/hanke/>)

Kaupunginvaltuusto 19.9.2022 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Huumeiden käyttäjät ja heidän erityispalvelunsa kuuluvat vuoden alusta alkaen hyvinvointialueen toimivaltaan. Tällä hetkellä lainsäädäntö estää huumeiden käyttöhuoneiden kokeilun kunnissa. Seuraamme kuitenkin lainsäädännön kehittymistä ja hyvinvointialueen kantaa käyttöhuoneiden osalta.

Kaupunginhallitus 13.2.2023 § 12

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 8 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Huumeiden käyttäjät ja heidän erityispalvelunsa kuuluvat vuoden alusta alkaen hyvinvointialueen toimivaltaan. Tällä hetkellä lainsäädäntö estää huumeiden käyttöhuoneiden kokeilun kunnissa. Seuraamme kuitenkin lainsäädännön kehittymistä ja hyvinvointialueen kantaa käyttöhuoneiden osalta. Mikäli lainsäädäntö muuttuu ja hyvinvointialue päättää perustaa käyttöhuoneita, Vantaan kaupunki omalta osaltaan edistää mahdollisimman turvallisen tilan löytymistä.

Kaupunginhallitus 27.2.2023 § 29

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 8 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala teki I varapuheenjohtaja Säde Tahvanaisen kannattamana muutosesityksen, jossa valtuustoaloitevastusta *täydennettäisiin tekstillä:*

"Mikäli lainsäädäntö muuttuu ja hyvinvointialue päättää perustaa käyttöhuoneita, Vantaan kaupunki omalta osaltaan edistää mahdollisimman turvallisen tilan löytymistä."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 jaa-ääntä (Lundell, Luukkala, Saimen, Virkamäki) ja 10 ei-ääntä (Abdi, Karinen, Kasonen, Kaukola, Multala, Norrena, Orpana, Tahvanainen, Tammi, Valtanen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginhallituksen muutettu esitys.

Liite:

- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite Vantaalla huumetyöhön etunoja – käyttöhuoneet mahdolliseksi, vertaistoimintaa huumeiden käytön vähentämiseksi
- Äänestysraportti Kh 27.2.2023 § 29

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi